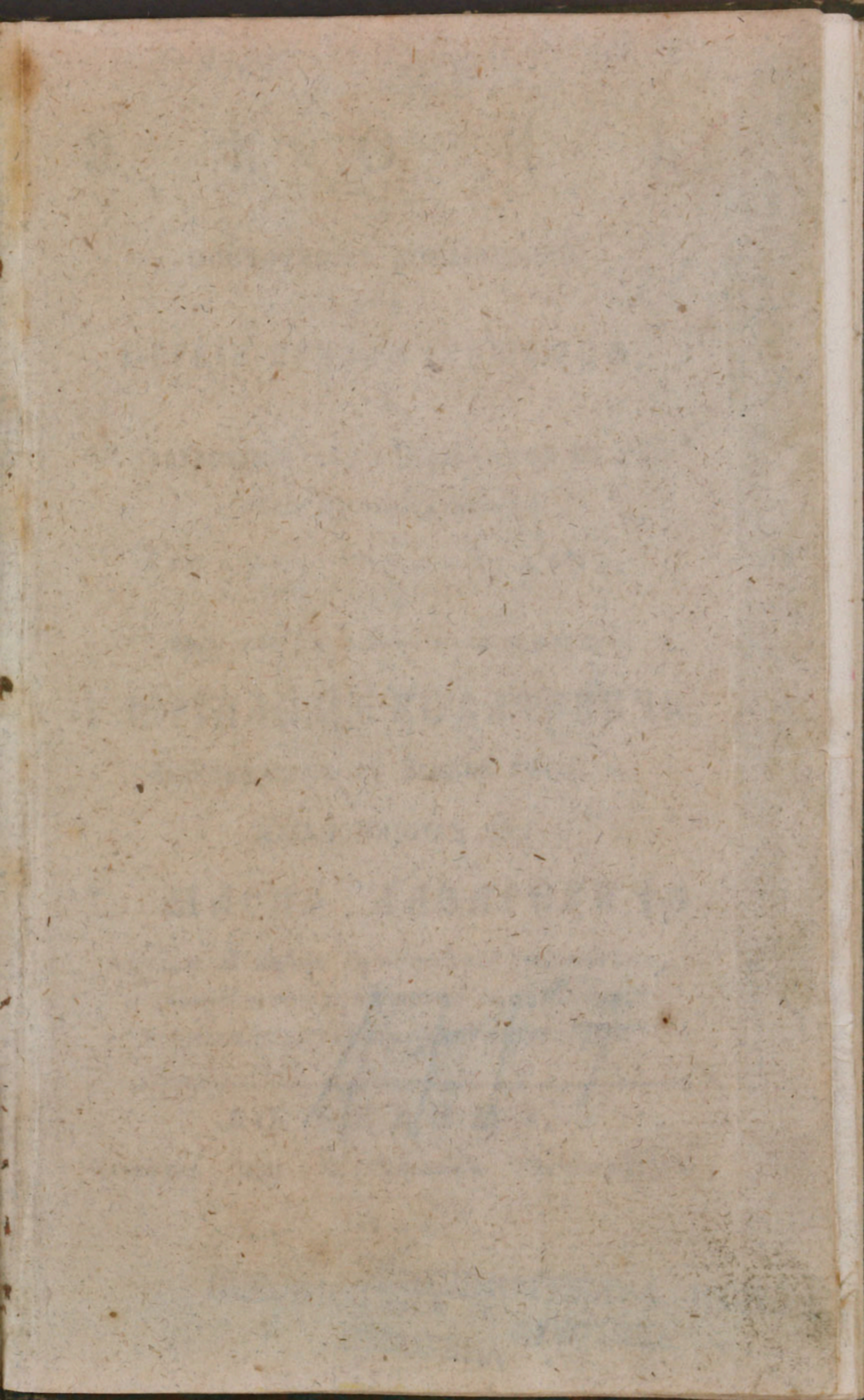
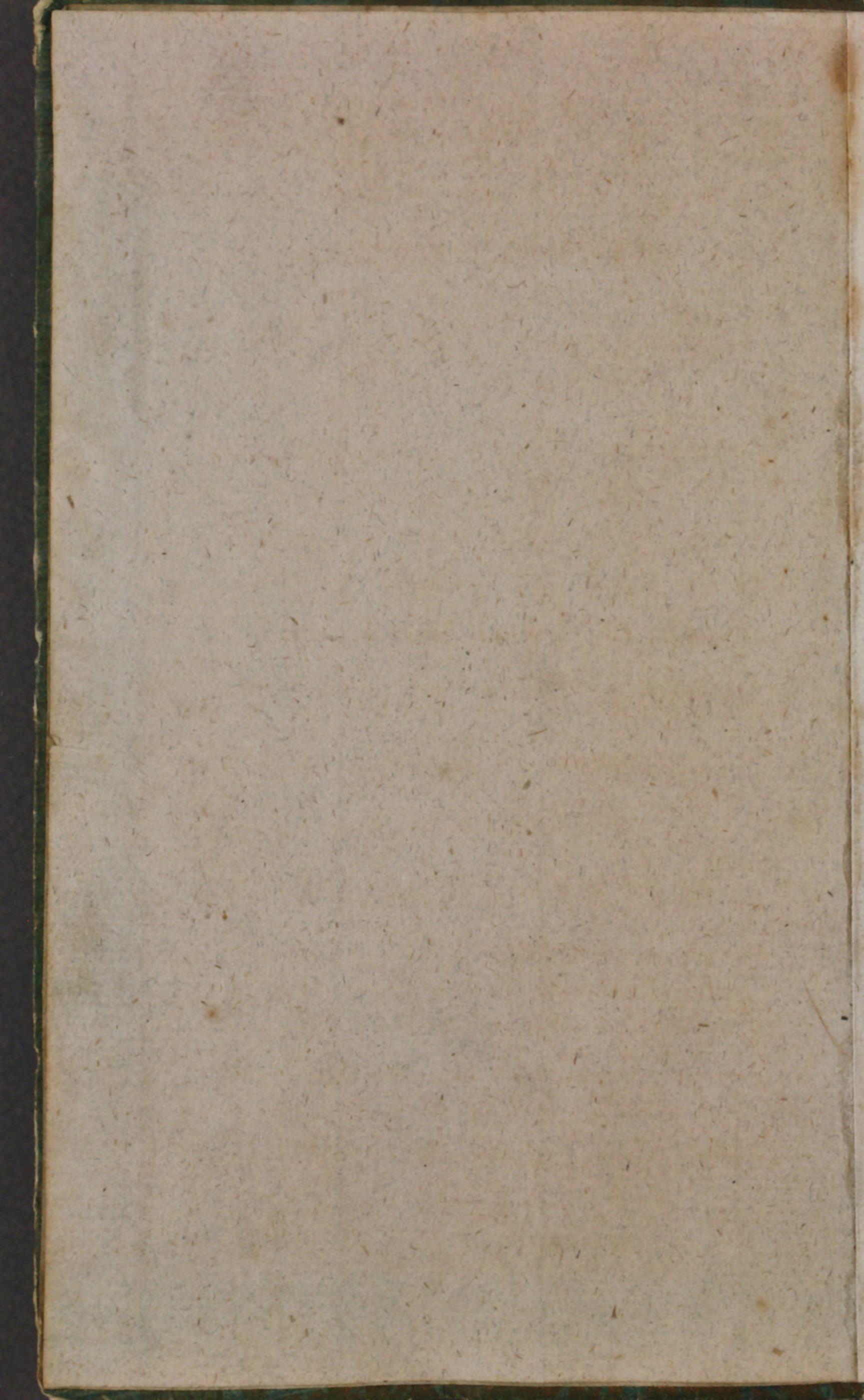

~~P II 774~~

P II 1080

Р II 1080

Ср II 592.1

П Ъ С Н Ъ

случайномъ возмущеніи

в ъ

262

Сербіи приключившемся,

и

ѿ изображеніи дѣлъ Сербіанцевъ въ дѣйствіи произведенныхъ

Исторически победена,

оу стѣховѣ сложена

Гавриломъ Ковачевичъ

Книговазцемъ оу Земунѣ 1804. л.

иждивеніемъ же

Г. Марка Лазаревича

жителя и кнѣца Земунскаго напечатана,
и своимъ четвертолѣтномъ сыномъ Яковомъ
в знакъ родительскіа любви жертвована.

В Ъ Б Ъ Д И М Ъ,

Печатана при Кралѣвскомъ Оуніверситетѣ

1804.

БИБЛИОТЕКА А. ИВИЧА
СУБОТИЦА

Инв. ср. 209924

Любимое и дражайшее Чадѡ Янъ Ѣвѣѣ! Лю-
бовь Родителска не оумире, но жели не-
щлбчнѡ съ товомъ живити; и при теки
ѡстае: и ѡвѣ Книжицѣ на даръ теки
ѡставла: Долголѣтствѣи, кодрствѣи;
кредѣиса, и здравствѣи.

О Б Р Ъ Ї И,

О Б Р Ъ М Ъ, Ч И Д Ш М Ъ,

И

П О Т О М К Ш М Ъ Н І О В И М Ъ

Н О С В Ъ К Ъ Н А.

Т р ѳ ж д а ю щ е м ѳ с ѧ д ѣ л а т е л ю п р е ж д е п о -
д о б а е т ѳ ѿ п л о д а в к ѳ с и т и ; Т і м о д . : З а ч . :
с ѳ в . : ѳ ѳ .

Л ю -

Любими Сербли, Сербію обитающіи!
Высте се трѣдили, а ѿ вамъ плодъ трѣ-
да вашегѡ подносимъ; Она чѣтыри сѣпо-
стага, коисѣ съ вами тѣрански, ѿ безбо-
жнѡ постѣпали; — — ѿ коисѣ своемѣ
царю, ѿ царствѣ противницы, ѿ сломы-
слитѣи были; достойно сѣ чрезъ оръжіе
ваше награжденіе пріимили. — Высте доса-
да ѡ нападеніѡ сѣ оръжіемъ васѣ бранили;
а ѡ сада за ваше благостѡніе бала вамъ
ѿ перо оупотребити; — Пакъ гдѣ ѣ на-
дежда — онамѡ стрѣлайте; — ѿ оу ко-
га ѣ власть, оу онога ѣ ѿ дѣжность тво-
рити; — сѣ попеченіемъ, настоѡніемъ,
ѿ трѣдомъ можете источникъ милости
ѿ правосудіѡ ѡврѣсти. — Ко ѿма право,

свободномъ ѣ тражити — комъ ѣ што
дѣжно — надлежитъ дати; Шта се оу
слабомъ дѣтинствѣ изгуби, дѣжно ѣ мѣ-
жество ѣзискивати; — — за сада
ѣстае . —

Безначальный, и всехвалный,

милость твою, Боже,

нѣсть силенъ и зокиленъ

сказать ю никтоже;

Изли сию на Сергѣю,

изли нешкѣданъ;

Сохрани ю, свободи ю

ѿ всѣхъ бѣдъ злыхъ чѣданъ;

я ѿтѣдъ ей ѿсюдъ.

бѣди слава многа,

да любима, и хранима

ѿ тебе бѣдетъ бѣга.

Оу хилади и осме стотине,
Лѣтописа четверте године,
Тадъ протѣжа са Явале вила, (а)
Кану да бы оу синжирѣ была,
Люту тѣжи гласу подвижѣ;
Изъ Сербіе Серблѣ довикѣ,
Чѣете ли Сербскіи витезови!
Сербіанскіи Кмети и Кнезови,
Шта чекате и шта ли мыслите?
Шта ѿ себе сви скѣпа чините?
Доклежете оу мраку лежати,
И оу таквой мѣки пребывати?
Ево има четири стотине
И двадесеть и две три године,
Ѣ каку вы царя изгубите,
И подъ Тѣрско иго подпадете,
И ѿ оногъ истога времена,
Све еднаку до данашнѣгъ дана

Каку

(а) Вилѣ вала вмѣстѣ времена, или сѣдѣ-
не обѣе разѣмѣти.

Какъ ѿ ни ѣднакъ страдате,
 А ни ѿ когъ ѿбране немате,
 А ѣво садъ поста зло и веќе,
 Вѣршите ми добра быти неќе,
 О кадъ Турцы Паша погубише,
 И четири Даіе посташе;
 Београдомъ цѣлимъ завладаше,
 И турански на васъ нападоше,
 Вѣрхъ, законъ, крстъ вашъ похулише,
 Држати вамъ честнѡ не дадоше,
 Жену, дѣцѡ вашѡ ѡсквернише,
 Неправеднѡ многе погубише, (а)
 Оглобише Народъ прекѡ мѣре,
 Какъ они кой неима вѣре,
 Што хтедоше, ѿ васъ оузимаше,
 Ко не даде они ѡнимаше,
 „ Акъ с' какво зло гдигодъ появи,
 „ онда таки за то Народъ дави,
 „ Акъ ѣ какавъ Турчинъ погубио,
 „ ты си Крмкѡ оно оучинио.
 „ Платить морашъ петъ стотина гроша,
 „ да ѡстане оу тебика душа,
 „ А кадъ комѡ за какѡ стварь сѡде,
 „ онда опеть такѡ глобе люде,
 „ Вина

(а) Многѡ ѣ жена, дѣвица, и дѣце, коасѡ
 свою чистотѡ хранили ѿ Тѡрака, не-
 виннѡ погубило.

„ Пакъ кадъ онде они вечераю,
 „ ил' рѣчаю, или оужинаю,
 „ Жене младе кодъ себе посаде,
 „ и што имъ е вола ѿ ни раде,
 „ ѿијусе, изъ пѣшке бацадѣ,
 „ а никомѣ на врата не дадѣ,
 „ Газда несме ни на врата дожи,
 „ а камоли оу кѣкѣ оунижи;
 „ Пакъ и тогъ имъ не бѣше доста,
 „ но и ово чѣдо ѿ ни поста,
 (а.) ѿрѣжѣ ѿ васъ покѣпише,
 и Кнезове ваше изсѣкоше,
 Оу Београдъ главе ѿнесоше,
 Даіама на честь предадоше,
 Шта јошѣ ѿ васъ мисле оучинити,
 оу напредакъ, и штаже вамъ бити?
 Ето Сербли шта вамъ Тѣрцы чине;
 Ерко слоге меѣхъ вами нѣе.
 И кадъ Сербли вилѣ саслѣшаше,
 и бесѣдѣ нѣнѣ разѣмеше,
 Сѣнсе сложнѣ на ноге дигоше,
 (б.) и къ Црномѣ Кѣркѣ ѿидоше,
Скѣ-

-
- (а) Тѣрцы сѣ найпре ѿ рае ѿрѣжѣа повзимали,
 пакѣ послесѣ по нахѣама почели
 Кнезове, и поглавите люде сѣѣти; и он-
 да е бѣна меѣхъ люде перво и оушла.
 (б) Оу планини близѣ Кѣркѣва села Тополе.

Скупшесѣ ѡставшии Кнезѡви,
 и прочіи Сербіанскіи Кметѡвы,
 Пакъ меѣ' собомъ соборъ оучинише,
 и ѡвакѡ ѡни нареднише,
 Да се кѡпе чете на све стране,
 ѡ Тѡрака да се сложнѡ бране,
 Прво поче Петровиѣѡ ѡврѣе,
 Четѡ купитъ и ѡ кѡѣе поѣе,
 Београдскѡ Нахію подиже;
 (а) и ѡкѡ нѣ кое бѡхѡ ближе,
 и порѡчи свѡда на све стране,
 да се свакій кѡѣнегъ посла мане,
 Пакъ да оѡзме хлѣба и ѡрѡжѣ,
 и оѡ чете да се кѡпе брже:
 Свие сложнѡ на ноге дигоше,
 кадѡ гласѡви по сели стигоше,
 Жене дѣцѡ оѡ збегъ изведоше,
 и ѡкѡ ни страже нареднише,
 Пакъ сви ѡнда ѡрѡжѣ оѡзеше,
 и чете се купити почеше,
 Кадсе две три чете сакѡпише,
 Поглаваромъ ѡврѣа оучинише;
 Свие редомъ ѡнда излюбнше,
 ѣданъ другомъ вѣрѡ зададоше,
 Да издати ѣданъ другогъ неѣе,
 Веѣъ оѡ дружествѡ да оѡмрети хоѣе;
 Алъ

(а) После Валѣвскѡ Нахію подиже.

Ялъ ѣ ово страшнѡ, нѡждно нима:
 ѣръ ни трѣкѣи ѡрѡжїа нѣйма,
 Я зима ѣ и ющѣ снѣгъ на земли,
 шѡма бола нитисе зелени,
 Ялсе ѡпетъ храбре и беселе,
 и ѡзакѡ меѡѡ собомъ веле:
 Да бѡдемо сви оу слоги вала,
 Бога молитъ, и сватога краля.
 (а) Кадъ то чѡше оу градъ Даїе,
 да се дижѡ све редомъ Нахїе,
 ѡни диванъ ѡ томъ оучинише,
 Меѡѡ Раю таки порѡчише,
 Немойгесе вы Раїой бѡнити,
 и немира меѡѡ собомъ имати,
 што ѣ было выше быти неже,
 негѡ ѡ садъ мирнѡ быти хоже,
 ѡ садъ мирнѡ можете живити,
 а мы оу васъ нежемо дирати;
 пакъ меѡѡ собомъ ѡ томе почеше
 диванъ чинитъ на ново зачеше,
 ѡво нїе безъ велике маане,
 да се Раѡ и Нахїе бѡне,
 (б) Яганліа хватасе за брадъ,
 пакъ ѡнъ поче казивати правдъ,
Мы-

(а) Дахїе съ ѡнда таки познали, да за ни неже провѡтачно быти.

(б) Яганліа, и то ѣ Дахїа, али ѣ ѡнъ ѡ ѡне тронце поштенїи човекъ бѡо.

Мысмо сами све то оучинили,
 и толикій Народъ оузевнили,
 Ерѣ нисмосе праведнѣ владали,
 а томъсе нисмо ни надали,
 О какосмо Пашѣ погубили,
 и са щѣлимъ градомъ завладали,
 Мы ѿ онда таки навалисмо,
 прекѣ мѣре Раю ѿглобисмо,
 Безъ прилике многа зла чинисмо,
 и Кнезове нине погубисмо;
 Со тимъ смо мы Раю оузевнили,
 и Виляетъ щѣльни оузметили,
 Младый (а) Фочо до Кучка сѣди,
 алазъ гресе Овакѣ бесѣди;
 Истина е, добро быти неже,
 и изъ того може сло быти веже;
 И не знамо какожемо проки,
 (б) и шта же намъ юше за врагѣ доки.
 Мило Юсѣфъ нагло гѣтѣнъ пѣши,
 а савѣ мѣ дымъ щѣтае оу гѣши,
 Пакѣ га гѣта не пѣша на полѣ,
 савсе зной ѿ люте неволѣ,
 Пакѣ оуѣтаде не може седити,
 поче свима онда бесѣдити:
 Кадсе Казръ на оружѣ диче,
 вола да се мы спремисмо брже,

Да

(а) Меметъ Яга, Дахія.

(б) Мѣла Юсѣфъ, Дахія.

Да пошлемо оу Нахіе Търке,
 некъ побержъ свимъ Четникѡмъ рѣке,
 И некасе ѡмѡ не повратѣ,
 докле Црногъ Кърѣка не оухватѣ,
 И нека све Ѧвамѡ доведѣ,
 штаже быти, очима да видѣ,
 Поглаваре свежемо изсѣки,
 Кърѣка жива на колацѣ натаѣи,
 Ѧндаже се Раѡ поплашити,
 и сваже се бѣна оутишатѣ,
 На то Кѣчѣкъ - Яліа (а) престаде,
 и за право Мѣли-Юсѣфъ даде,
 Я попрекѡ Яганлію гледи,
 ѡ лютинѣ савѣ истомъ побледи:
 Кесѣ дрѣши пакъ Ѧнѣ лѣлѣ пѣни,
 главомъ тресе и чѣдесе бѣни,
 Пакъ Ѧнѣ Ѧнда говорити заче,
 и разговоръ ѡ томъ водитъ почѣ:
 Послушайте шта треба чинити,
 Ѧво валаѣ за совѣтъ прѣимити,
 Раѡ — на насѣ Ѧрѣжѣ подиже,
 примичесе къ Београдѣ ближе,
 Срамота ѣ, да ми то чекамо,
 да Кѣры на насѣ докѣ ѡмѡ,
 Дайте мени триста Яничара,
 да я прекемъ попрекѡ Врачара,

Пакъ

(а) И тай ѣ Дахіа ѡ Ѧне троице по найс
 блїи, и найболїи юнакѣ.

Пакъ да ѿдемъ доле оу Сербію,
 тѣ да видимъ ѿдну Сербадію,
 Да ѿ питамъ на когасе днѣхъ,
 съ кимъ воюю, да ми оны кажѣ,
 Пакѣхъ онда ѿ ни потерати,
 ѿ ниобе чете растерати,
 Села жѣ ѿмъ ватромъ попалити,
 ѿ на нѣхъ боемъ навалити,
 Сатрѣхъ ѿ даг' корена не зна,
 скимсѣ се были нека свакии позна;
 Старо ѿзсѣжи младо поробити,
 ѿ со тимѣхъ Раю оумирити;
 Старацъ Фочо (а) оу зачелю сѣди,
 пакъ онѣ слѣша, што кой бесѣди,
 ѿ почестѣ по брансе глади,
 тѣтѣнкесѣ ѿзъ димліа вади,
 Дѣлѣ пѣни пакъ ѿ запалюе,
 ѿ Кѣчкѣхъ на томъ захвалюе:
 Хвала момче на советѣхъ томе,
 ѿ паметномъ разговорѣ твоме,
 Слаломъ не можшѣ ватрѣ оугасити,
 нег' ѿ морашѣ вѣкма распалити,
 Знаете какѣ пословица каже
 Сербска, коѣ никада не лаже,

Ст-

(а) Старый Фочо, Меметъ Агинъ отацъ,
 тай ѣ паметанъ, ѿ докаръ човекъ. Снѣ
 ѣ много Турке на добро советовао.

Сѣди съ миромъ ѿ манисе врага,
 нитга дирѣи, нитмѣ тражи трага,
 А мы знамо юще ѿ старина,
 догта Серски юначки имена,
 Съ коимасѣ наши боевали,
 ѿ каквѣсѣ ѿ ни пострадали,
 Пакъ онакѣ ѿ садъ може быти,
 ѿ оно се нама догодити,
 А то нѣе игра нити шала,
 нити е то какова стварь мала,
 Вежесе то Народъ оузмѣтїю,
 ѿ вїлаетъ самимъ оузебнїю,
 Изъ тогъ може чѣдо произнїти,
 ѿ велико зло намъ за братъ дожи.
 Негѣ мене старца послѣшайте,
 што вамъ кажемъ, оно прожѣшайте,
 Да пошлѣмо нашегъ Аганлїю,
 нека ѿде доле оу Сербїю,
 Нека ѿде нека Раю мири,
 ѿ нека се онѣ свима забери,
 Даже нима оу напредакъ ѿ садъ
 болѣ быти, негѣ што е догадъ,
 Пакъ нека онѣ къ црномъ Туркїю оде,
 ѿ нектъ нѣмѣ двеста кеса (а) даде,
 ѿ нектъ нѣга онѣ покорнѣ моли,
 да оучини онѣ нама по воли,

Да

(а) Кеса 500 гроша, грошъ, 49с кр. чини.

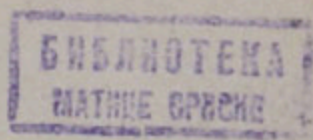
Да се смири и ѿпусти люде,
 да междь нама ѿсада миръ буде.
 Свнсе старцѹ тада поклонише,
 на бесѣди нѣмѹ захвалише;
 Яганліа ѿ места оустаде,
 и ѿ часа онѹ на то престаде.
 Тада нѣмѹ они захвалише,
 и овакѡ нѣмѹ бесѣдише:
 Иди юлдашѹ те ты мири люде,
 и да Богъ да, да ти ережнѡ буде;
 Кадѹ оу ютрѹ бео данѹ постаде,
 Яганліа поранѡ оустаде,
 пакѹ онѹ оузе шесетѹ Яничара, (а)
 и ѿнде онѹ прекѡ Брачара,
 паксе спѹсти доле оу Серкію,
 и ѿнде правѡ междь Среблію,
 Космай (б) преке, оу Сибницѹ (в) сиже,
 и кодѹ Чете Црномѹ Кѡрѹ доже,
 пакѹ кадаге онде састадоше,
 еданѹ другомѹ вѣрѹ задалдоше,
 Оружіе свое ѡставнше,
 пакѹ на странѹ говоритѹ одоше,
 Яган-

(а) Ющѹ є кое гди до 200. Тѹрака Яганліа пѹтемѹ сакѹпію.

(б) Космай планина.

(в) Сибница подѹ Космаемѹ.

h

Англія Црномъ Къркъ рече :
 што оучини ѿ себе човече!
 Што оучини да ѿ Бога нажешь,
 толикъ Народъ погубити хожешь,
 За што Народъ толикій възмѣти,
 сло чинити, ты се ни оупѣти,
 Прѣстанъ Кърке, и оумири люде,
 междь нама кавге да не бѣде,
 Ево теби дѣе сгогине кеса,
 оузми момче не чини чѣдеса.
 Или Кърке на новце не гледи,
 веждь онъ добръ свое браже слѣди;
 Англіи такъ ѿговара,
 и оу томѣ нѣга врѣна кара:
 Та вы знагѣ, штагѣ намъ чинили,
 и вилаетъ выгѣ оузмѣтили,
 Вѣрѣ, законъ, крѣгъ нашъ похубистѣ,
 држати намъ честнѣ не дадогѣ,
 Женѣ, дѣцѣ нашѣ ѿквернигѣ,
 неправеднѣ многе погубистѣ,
 Шта хгѣдогѣ ѿ насъ оузимагѣ,
 кто не даде а вы ѿнимагѣ,
 Са свакимъ сломъ на насъ навалигѣ,
 и до саме дѣше ѿгаобнигѣ,
 Пакъ и то вамъ не бѣше доста,
 но и ово чѣдо ѿ васъ погѣта,
 Изгѣкогѣ по сели Кнезѣве,
 и юрѣ нѣке поштѣне Кметѣве,

Безъ

Безъ оузрака и кезъ сада права,
 много мртвы внесоуге глава,
 Пакъ и мене погубитъ хтедоуге,
 да оу рѣке добыти могоуге, (а)
 и и сада кадъ бы ме добыли,
 живомъ бы ми кожѣ шдерали.
 Садъ ми кажи да право не мамо,
 што мы съ вами мира не имамо.
 Ющъ разговоръ оны не свршише,
 ил са стране пѣшке шпалише; (б)
 онда кърке иганли рече:
 видишь сада штасе овде стече,
 видишь да ме не слѣшаю люди,
 негѣ бѣжи, пакъ какѣ знашь сѣди.
 Тадъ разговоръ саскымъ раскидоше:
 еръ на Тѣрке Сербли оударише,
 и кадъ Тѣрцы то чѣдо видише,
 сви се они онда забѣнише,
 свакъ не може оръжа оузети,
 нити свога коня одапети,
 вѣкъ на коня безана оуседне,
 конь потрчи, а пайванъ оустегне,
 в 2 Ста-

(а) На кърка съ трипѣтъ Тѣрцы долазили;
 еданъ кратъ ни 7. дошло, и онда е
 кърке 2. оубію, а 1. огъ ранію, и по-
 сле е побѣгао оу шѣмѣ.

(б) онда е самѣ 8. момака, какъ за
 шекладѣ на Тѣрке оударило; а послѣ
 съ и дрѣгій доспѣли.

Стани Мѣю! кѣдаси нагао,
 залѣдѣ, ты ниси побѣгао,
 Тысе неѣешь къ Бѣли повратити,
 садѣешь овде савѣ дѣгъ исплатити;
 Яганлію оу ногѣ ранише,
 и Ярапа нѣговогъ оубише,
 И тѣ многомъ плачѣше димліе,
 и ѡсташе нѣкимъ ѣменліе.
 Тѣсе прѣа баталіа поче,
 и ѡ онда бой съ Тѣрцы започе.
 Я кадѣ оу градѣ Яганліа доѣе, (а)
 Дліама казывать поѣе:
 Балла Тѣрцы ѡсадѣ добра ніе:
 ѣръ Кавринѣ изѣ прѣваре біе,
 Оустано ѣ мало и велико,
 спремающе кою сви колику,
 И текъ съ Кѣрѣемъ поче говорити,
 и ѡ мирѣ разговорѣ водити,
 Или крѣцы бѣнѣ оучинише,
 и на Тѣрке мое оударише,
 Тѣ моего Ярапа оубише,
 а менека оу ногѣ ранише;
 Ѣво штасамъ ѡ Сербла прїимію,
 и какосамъ мира оучинію.

Бада

(а) Яганліа, после кадасе предигао, дао ѣ
 направити ѡ серебра штакѣ, тѣсе на
 ню ѡслано.

Када чѹше она три даіе,
 таквѹ песмѹ кашъ ѿ Яганліе,
 свисе они гнѣвомъ запламтише,
 пакъ кодъ Паше оу градъ ѿидоше,
 Те казѹю шта имсе трефило,
 оу Сибницы штасе догодило,
 Штасѹ Сербли ѿ ни оучинили,
 Яганлію какоѹ ранили;
 И ѿ нѣга ющѹ ищѹ совѣта,
 штаже чинить да имъ да ѿвѣта.
 Паша нима поче говорити:
 Я не могу Раю поморити,
 власти не мамъ да я на ни идемъ,
 нити право, дасе съ нима бїемъ,
 Негѡ мене ово послѹшайте,
 штоѹ реки, оно прокѹшайте,
 Пошालите меѹ Раю Владыкѹ,
 нека иде, нек' имъ да предикѹ,
 Те же Радъ нѣга послѹшати,
 и сваѣесе бѹна оутишати,
 Владыки же они вѣровати,
 и съ вамаже мира оучинити.
 Тадсе они Паши поклонисе,
 на совѣтѹ нѣмѹ захвалише,
 Пакъ послаше таки по Владыкѹ,
 нека доже има стварь великѹ
 Я кадъ доже Владыка меѹ ни.
 почешемѹ говорити оны:

Иди Папасъ таки оу Сербію,
 пакъ ты мири твою Сербадію,
 Ты закѣпи сеоске Кнезове,
 и ѿстале старіе Кметове,
 Пакъ оучини соборъ меѣхъ нима,
 и обакш ты говори съ нима:
 Да се смире и распѣте люде,
 и меѣхъ нима бѣне да не бѣде,
 Неѣе ѿсада насиліа быти,
 Нитѣе кога глава заболѣти;
 Закѣни ихъ по твоиме законѣ,
 какш егон оу номоканшнѣ.
 (а) Вадъ Владыка меѣхъ Серблѣ доѣе,
 говорити сеи поредѣ поѣе:
 Бво мене послаше Даіе,
 да иа доѣемъ къ вама оу Нахїе,
 Да вамъ кажемъ, да се не бѣните,
 и да ѿ тогъ дѣла престанете,
 и ѿсада ѿ Тѣрака вама
 неѣе быти никаква зѣлѣма,
 Нитѣе кога глава заболѣти,
 но свиѣете оу мирѣ живити,
 Иѣхъ за васъ свагда добаръ быти,
 добро чинитъ и Бога молити, †

Каш

(а) Лешнїї Н. Архіепіскопъ и Митрополїтъ Белоградскїи.

† Овде се Владыка оу весьма тесноте сокакѣ

на-

Какъ сынове, и о́вце храни́ти,
 ѿ Тѹрака свагда́къ брани́ти.
 Сербіанцы кадъ све саслу́шаше,
 онда о́ны Владыки рекоше:
 Ово е́ ве́къ четыри стотине
 и двадесеть и две три године,
 ѿ какъ мы снагъ — изгуби́емо,
 и подъ Тѹркъ Рѹкъ подпадо́емо,
 и ѿ оногъ истога времена,
 до овога данашнѣга дана
 све подъ Тѹрцы е́днакъ страдамо,
 а ни ѿ кѹдъ ѿбране немамо,
 нитъ насъ когодъ хтеде заступити,
 и ѿ Тѹрска и́га избавити,
 а сада е́ дошло ово време, (а)
 да скидамо са себека време,
 или дага са себе скинемо,
 или да сви скѹпа изгинемо; —

Садъ

налазіо: е́ркосъ га Тѹрцы терали, а
 Сербли не слѹшали: слѣдственнѹ мо-
 рао се свакоакъ претварати.

(а) ѿкъ тога времена Дели-Ахметъ изъ
 Земѹна съ Протомъ Валѣвскимъ Мат-
 ѡеємъ Стефановичемъ пре́же и малѹ
 време оу Чети Валѣвской баше; а по-
 сле съ ѿркнезомъ Нікодемъ Гербови-
 чемъ ѿишао е́ важна о́бща дѣла со-
 вершивати, кои е́ за великѹ помо́къ
 Серблємъ онда стоао.

Садъ Владыко! — оу Београдъ иди,
 и са Търцы какъ досадъ бѣди;
 Пакъ ты ово кажи Дайама,
 да се они сви надаю нама,
 Свиѣемо мы къ Београду поѣи,
 и оу госте скорѣ нима доѣи.
 Тадъ Владыка оузе малѣ воде,
 паксе напѣи, оу Београдъ оде,
 и кадъ доѣе, меѣ Дайе сѣде,
 и ове имъ простыре бесѣде:
 Раѣ совѣтъ ни за што не прѣима,
 Нити хоѣе веѣкъ мира да има,
 ѿ свѣюсе страна Чете кѣпе,
 затвораю све Сербѣиске пѣте,
 Кадъ ѿ мирѣ поче говорити,
 хтедоше ме жива оуморити;
 Но чините ѿсадъ какъ знате,
 а новаца за доста имате.
 Тадъ Владыкѣ оны ѿпѣстише,
 а диванекъ сами ѿстадоше,
 Говорише, што кой знадоше,
 говорише, пакъ и прѣстадоше,
 ѿнда Кучукъ - Аліа настави,
 и меѣ ни ову речъ прѣстави:
 Дайте мени шесть стотинъ Тѣрака,
 и ющъ ктомѣ сто ѿка дѣкага,
 иѣкъ доле къ Морави ѿити,
 и рнаѣте люте сакѣпити,

Пак-

Пакъ ѿ онда ѿздол' оударити,
 и Сербію почети робити,
 а бы ѿтѣдъ са свимъ оустаните,
 и на Гаю сложнѣ оударите,
 свѣ Сербію ватромъ попалите,
 Поглаваре ниове побите,
 ондажемо све ни покорити,
 и свѣжемо Гаю оумирити.
 а кадъ хаберъ Црномъ Бѣркъ доже,
 къ Бѣюкъ - Башамъ говорити поче:
 спремаюсе (а) Тѣрцы са сви страна,
 да ѿсвѣтѣ оучине надъ нама,
 Негѣ фришкѣ да се ѿправимо,
 на Паланке редомъ оударимо;
 пакъ кадъ ѿво Петровичъ изрече,
 онда друго говорити поче:
 Хвала Богѣ садъ насъ догта има,
 самѣ слоге да бѣде меѣ нама;
 пакъ све редомъ Нахіе дигоше,
 и на Тѣрке сложнѣ оудареше,
 Сѣкъ, тѣкъ, никога не щедѣ,
 и никомѣ пардона не дадѣ,

По-

(а) Меѣ тимѣ временомѣ ѿкъ поля апріла
 ла дошлисѣ поглавари Тѣрцы изъ Бео-
 града и Сербіанскіи Кнезовы оу Зе-
 мѣнѣ, да мирѣ оучине; и тѣ ѣ Цн-
 ко Катичъ многѣ Тѣркѣмѣ изговоріо,
 и рена имѣ оу очи оусѣо.

Попалише све Търске Паланке,
 све ханове и нине конаке,
 Покварише, сасвимъ разорише,
 и жаміе нине ѡкорише;
 По Сербїи све Търке побнше,
 Оръжіа ѡ ни задобнше,
 И іощь блага, и кона хатова,
 свакожа ѡдела нїова;
 И ѡ онда войскѡ ѡправише,
 са барѡцы лепѡ накитише,
 Пакъ чиновнѡ оу редъ поставише,
 Поглаваре нима наредише,
 Онда баше до трїестъ хилада
 на Оръжію избраны юнака;
 После Бърѣ паметнѡ нареди,
 по Сербїи свѡдъ войскѡ разреди,
 Въ Београдъ посла три хиладе,
 на Топчидеръ нека логоръ бѡде;
 Пакъ нареди іоще две хиладе
 са Іакѡвомъ, да на Шабаць иде,
 Іощь и друге команде постави,
 по Сербїи, гди треба ѡстави:
 На дрѡмови бѡсіе поправи,
 тврде страже на нима постави;
 После оузе шесть стотина людїи,
 пакъ онъ оде, Краинѡ да бѡди,
 По Краини Кордоне постави,
 ѡ Тѡрака чѡвати ѡстави;

На Морави постави Стефана,
 Яковлѣвича Лава избрава,
 ѿ когасе сви Тѣрцы страшише,
 и ѿ нѣга далеку бѣгаше,
 Громно виче, страховитѣ бѣе,
 нѣмѣ равна оу хилѣди нѣе,
 Гди оудари, натрагѣ не оустѣпа,
 веѣкъ онѣ напредѣ юначки постѣпа;
 и ѿ стране Южичке постави,
 Кнежевича Петра тѣ ѿстави,
 На Малѣни (а) и онде оутврди,
 Милована Грбовичѣ нареди.
 Кодѣ ѿвчара (б) намести Милана,
 подѣ Медѣдникѣ Протопопѣ Стефана,
 и на Церѣ (г) планини постави,
 Миличанца Димитра ѿстави.
 Кадсе врати къ Београдѣ Кърѣке,
 Гѣшанцѣ - или на Моравѣ доѣде, (г)
 онѣ до ѿсамѣ стотина доведе
 крежалѣа до Мораве воде,
 пакѣ ѿдѣнда онѣ моли Сербѣлю,
 дага прѣте къ нима оу Сербѣю,

И

(а) Малѣна планина.

(б) ѿвчарѣ планина.

(в) Церѣ планина.

(г) 8-го Марта — Пре нѣколикѣ дана
 изѣ Крѣшевца Бегѣ Сербѣанцѣмѣ 100.
 ѿка барѣта поклонѣю.

И каже ѿмъ, да онъ къ нима ѿде,
 Црномъ къркъ оу помокъ да бѣде;
 Или Сербли Тѣркѣмъ не вѣрѣю,
 Вѣксе оны бою приправляю,
 Тѣ є Сербла триста дваестъ было,
 И нима се то страшно видило,
 Оударити на осамъ стотина:
 Єрѣ свакъ добра оружіа нема,
 Единъ веле, да се оуклонимо,
 И да нима пѣта оучинимо,
 Други веле, ѿидѣ да се бѣємо,
 Срамота є, да се сакрѣємо.
 Ниє правъ да ѿхъ пропѣстимо,
 И да на ни пѣшке не бацѣємо.
 И тада се твердѣ зарекоше,
 На бѣсѣе таки потекоше,
 На три мѣста они засѣдоше,
 Вржаліе лепѣ дочекаше,
 Вадѣ на прѣѣ Четѣ нандоше,
 Пѣцати Сербли на ни не хтедоше,
 И на другѣ какѣ настѣпише,
 Таки онда сложнѣ ѿпалише,
 Пакѣ на Тѣрке юришѣ оучинише,
 И онде ѿхъ юначки разбѣише (а)

Тѣ

(а) Єѣ оѣе стране Мораве, коѣѣ кѣпріе;
 и тѣсѣ се хрѣѣѣ показали Милисѣѣѣ
 Н. и Милѣѣѣѣ Н. Марта 11-го.

ТѸ Оръжіѧ лепа задобыше,
 Осамдесетъ ТѸрака повише,
 Окромъ тога іоушь многе ранише,
 подъ ГѸшанцомъ тѸ конѧ оубише.
 После тога Поречъ - Яліага, (а)
 изъ Валѣва дижесе да бега,
 въ Арнаутлукъ, да онъ купи войскѸ,
 да оудари на ЧетѸ СербійскѸ,
 Ял' га Сербли іакѡ потераше,
 и оу ЧачкѸ нѣга састигоше,
 и тѸ нѣга, и ТѸрке разкише,
 и савъ Чачакъ ватромъ попалише.
 Пакъ Одатле они ѡидоше,
 РѸдникъ мѣсто сасвимъ ѡбколоше, (б)
 Сали - ЯгѸ башъ тѸ затворише,
 (в) и Халила Жафича оубише;
 Затворене петъ дана држаше,
 Паксе после ТѸрцы предадоше,
 Сали - Яга себе преобѸче
 въ женско рѸбо, и такѡ оутече.
 Две шейшане тѸ Сербли добыше,
 свака тешка тріестъ Ока баше;

По-д

(а) Яліанъ изъ Валѣва; Яганъ значи вмѣ-
 стѡ Господара, или намѣстникѸ.

(б) 18- го Марта. (28) Сали - Яга КѸчѸкѸ-
 Ялинъ братъ.

(в) Халилъ ЖафиѸ, Яліанъ ѡ ОѸжице; —
 и тѸ е велика баталіа была.

После Опергъ Четесе скъпише
 кодъ Мораве, Търке сокрѣшише,
 И тѣда ихъ гвѣда растерѣю,
 на Моравѣ водѣ натерѣю,
 А кадъ Търцы неволю видише,
 къ Гѣгодини скѣпа побѣгоше,
 Паксе онда сви оу ню скрраше,
 и капіе твердѣ затворише,
 Тадъ за нима Сербли долетише,
 Гѣгодинѣ гвѣдѣ гвѣколише,
 „ Тадъ оунѣтра порѣчѣю нима,
 „ страшнѣ прѣте и гворе свима:
 „ Якѣ намъ се нежете предати,
 „ негѣ съ нами хожетесе бити,
 „ Свежемѣ васъ гладомъ поморити,
 „ а найпосле батромъ погорети:
 После на ни двапѣтъ оудараше,
 Гѣгодинѣ малѣ не добыше, (а)
 Предатисе сви Търцы хтедоше,
 ерсе выше држати не могоше;
 Алъ тадъ Кѣчѣкѣ - Яліа оустаде,
 изъ Бѣлграда къ Морави да иде,
 да онѣ скѣпи Ярнаѣте тамѣ,
 пакѣ да доже оу Сербію амѣ,

И

(а) онда оу Гѣгодини до 700. Тѣрака
 маходашесе, и принѣждени бы были
 предатисе, да Кѣчѣкѣ - Яліа нѣе дошао.

И на Црногъ Кърѣ да оудари,
 свѣ Сербію съ нима да покори,
 Пакъ онъ оузе шестъ стотинъ Тѣрака,
 и понесе сто Ока дѣката,
 Врачаръ преке, на Космай изиѣ,
 пакъ се спѣсти, оу Врѣницѣ сиѣ;
 И тѣ Црногъ Кърѣ онъ затече,
 са четрѣстѣ момака ѡбтече,
 Мыслаше га жива оухватити,
 и съ нима се натрагъ повратити,
 Ал' ѣ мѣчнѣ смаа савладати,
 и оу рѣке жива придобити,
 И тѣ Кърѣ на оуришѣ оудари, (а)
 и себека юначки избави,
 А са свои четрѣстѣ момака,
 и изъ толикѣ стотина Тѣрака!
 Ѣ Сербала то нико не знаде,
 ѣрѣ га шпїонъ (б) тѣд' тайнѣ проведе,
 И такѣ онъ крозъ Сербію проѣ,
 оу касакѣ Крагоевацѣ доѣ,
 Пакъ онъ поче тѣд' люде врати,
 и ѡвакѣ нима говорити:
 И самъ Црногъ Кърѣ оуморїо,
 и тамѣ самъ Раю оумирїо,

И

(а) Стража ѣ Кърѣва видила Тѣрке ющѣ
 на далекѣ, али ѣ мыслили да ѣ Серб-
 ска войска и тѣ ѣ Кърѣ ѡстала сек-
 сана, и халина нѣгова.

(б) Шпїонѣ Маѣимѣ Кнезѣ.

И ѿкъ ми то не вѣржете,
 ѿвѣ нѣговъ жѣранъ да видите,
 И кадъ люди халинѣ видише,
 сви се оны онда поплашише,
 пакъ сасвимъ мѣ онда вѣрваше,
 и нѣмѣ се села покорнше,
 И оръжѣ свое ѿставили,
 пакъ захірѣ нѣмѣ съ носили,
 пакъ ѿ войске іошѣ онде сакѣпю, (а)
 растеране Тѣрке сакѣпю,
 И после мѣ дошли Кржаліе,
 и іошѣ съ нима неке жѣрѣ - деліе,
 пакъ онѣ посла конаника двеста,
 и са нима іошѣ пешака триста,
 И посла ихъ башѣ оу Баточинѣ,
 пакъ кадъ тамѣ малѣ ѿпочинѣ,
 къ Београдѣ сви они да идѣ,
 Тѣркѣмъ тамѣ оу помоѣ да бѣдѣ.
 После за тымъ Црнынъ жѣрѣ стижѣ,
 и ѿбколи Крагоевацѣ брже;
 пакъ оу дари на Кѣчѣкѣ - Ялію,
 и оучини страшнѣ баталію,
 И тѣ Кѣчѣкѣ - Ялію разбише,
 къ Баточини после ѿидоше,
 И на Тѣрке тамѣ оу дарише,
 оу ханове ониѣ затворише,

По-

(а) онде ѿ Кѣчѣкѣ - Яліа до 4000. Тѣ-
 рака сакѣпю.

После Сербли юришъ оучинише,
 и ханове Турске запалише,
 И тѣ тріестъ ранѣни Турска
 изгороше жалостна имъ майка,
 (а) Седамдесетъ на плацѣ ѿстаде,
 друге Шайонъ ѿдатле изведе,
 Пакъ ѿдатле почеше бѣгати,
 къ Игодини что брже грабити.
 Ал' и сретѣ Кюрке Петровичъ,
 и Стефане башъ Иковлѣвичъ,
 Храбра войска и на ни оудари,
 за четири сата и терали,
 Тѣ сто тріестъ Турска падоше,
 и на путѣ мртви ѿстадоше,
 И оубише Хусейнъ Ганиѣа (б)
 (в) а и Юсѣфъ - Агъ Климентиѣа.

По-

(а) Тѣсѣ Станоя Главаша оу лѣво плѣке
 ранили, тѣсѣ мѣ момцы са крѣачицомъ
 оу накретѣ месо разсѣкли, и тѣне
 извадили.

(б) Хусейнъ Ганиѣъ, ѿ Истиниѣа Пеѣске
 нахѣе.

(в) Юсѣфъ-Ага Климентиѣъ Колѣкъ Даїа.
 Тѣсѣ Сербли добыли з. панцыра, 5.
 барака и оружіа доста, и тѣсѣ Ми-
 лованъ Н. и Кѣша Н. великѣ хра-
 брость показали.

После Къчѣкъ - Яліа побѣже
 къ Ягодины, оу ню оуѣе брже,
 Пакъ се съ Тѣрцы онъ тамъ затвори,
 и ѿ коѣ малъ се одмори,
 Яли Сербли опетъ долетише,
 Ягодины ѿсвѣдъ ѿбколише,
 онде Кѣрѣе све лепъ разреди,
 и онъ нѣ свѣдъ войскѣ нареди,
 и ѿсвѣдъ и онъ тврдъ затвори,
 пакъ се малъ онъ онде одмори,
 После того онъ Тѣркѣмъ порѣчи,
 да се предадѣ, да и онъ не мѣчи,
 Яли Тѣрцы меѣ собомъ диване,
 да се они до капъ крѣи бране,
 и Кѣрѣмъ да се не предадѣ,
 башъ да скѣпа изгинѣти знадѣ,
 пакъ се они онда ѿправише,
 Мегеризе внѣтръ поправише,
 (а) Тада Кѣрѣе свѣ войскѣ подиже,
 примачесе къ Ягодины ближе,
 пакъ онъ съ нима заеднѣ оустѣде,
 а за тѣрскѣ преправѣ не знаде,
 и оучини юришъ на капію,
 кандаѣ съ Тѣрцы да нѣе Ракію,
 онда Тѣрцы сложнѣ навалише,
 изъ бѣснѣ ватромъ ѿпалише,

Тѣ-

(а) Тада Сербла многѣ изгинѣло, кои съ
 оу нѣтра на юришѣ оударили.

ТѸсе просѸ зрно ѿзъ пѸшака,
 какѸ бурна киша ѿзъ облака,
 пакѸ хатліе после ѿзлетѸше,
 ѿ на СербѸ юришѸ оѸчинише,
 ѿ тѸ СербѸмѸ лоша срѸка бѸше,
 срѸ ѿ ТѸрцы съ преваромѸ разбѸше.
 (а) ѿ тада се СербѸи распалише,
 пакѸ се после лепше ѿправише;
 ѿнда КѸрѸе све дѸплѸ нареди,
 какѸ вала ѿсѸда оѸтврѸди,
 пакѸ се ѿнда ѿпетѸ подѸгоше,
 ѿ на ТѸрке сложнѸ оѸдарѸше,
 Ѹдни бичѸ ѿзъ пѸшака тѸкѸ,
 дрѸгѸи стѸкѸ паласате вѸкѸ,
 паласате сѸда развалише,
 ѿгодинѸ ѿсѸдѸ запалише,
 пакѸ оѸнѸтра юришѸ оѸчинише,
 ѿ на ТѸрке сложнѸ оѸдарѸше,
 потераше ТѸрке по локацы,
 тѸсе кажѸ, кои сѸ Юнацы,
 ѿ такѸ се до мрака тѸкоше,
 многѸи ТѸрцы тѸ мртѸи падоше,
 кад' ноѸь настѸ, ѿ кадѸсе смрѸе,
 тада КѸчѸкѸ - ѿліѸ оѸтече

с 2

На

(а) ТѸсѸ се многѸи СербѸи храбрѸ показали,
 а ѸсобитѸ Стефана ІакѸв. братѸ ІѸ-
 аннѸ — ѿ такѸсѸ ѿгодинѸ ѿнда ѿзго-
 рѸли, да се нѸе могло парѸе дрѸвета наѸи.

И по шѣми свѣдѣ се разбегоше,
 многїи мртви тѣда ѡстадоше,
 И тѣ ти ѡ Чарапикѣ претресе,
 многїи нишанѣ на себи ѡнесе,
 Чарапика добрѣ познадоше,
 оу Београдѣ фришкѣ ѡидоше.
 После войска са Мораве доже,
 ѡ Београдѣ затворити поже,
 Пакѣ Београдѣ ѡ свѣдѣ ѡбседоше,
 ѡ Дубава до Саве стадоше;

ОБСАЖДЕНІЕ ШАБЦА.

Тада' ѡ Іаковѣ Шабачѣ ѡеколію, (а)
 са сви страна тврду затворио,
 Да никакавѣ изъ Шабца не смеде
 ни изићи, ни ти кѣдѣ да иде:
 Свѣ имѣ марш Сербли отераше,
 свѣ поклаше пакѣ ѡ поѣдоше,
 Нѣколикѣ кратѣ Тврцы проклаше,
 излазише ѡ среѣш кѣшаше,
 Са Серблима да се ѡни бїю,
 ѡ ѡ града све да ѡ оузбїю,
 Ялъ ѡ свагда то поскѣпѣ стаде,
 Ерѣ ѡ свагда на плацѣ ѡстаде,

Два

(а) Іаковѣ Стефановичѣ изъ Брашковине.

Два месеца затворени быше,
 и ѿ глади малѡ не помреше,
 пакъ када се оу нѣжди видише,
 тадъ ѿакѡба молити стадоше,
 (а) Поруче мѡсъ - Яга и Бега,
 дай ѿакѡбе пропѡсти безъ вреда,
 (б) Да оу Боснѣ они мирнѡ иду,
 и до мира тамѡ да пребѡду,
 Я за себе они цѣну даю,
 сто петдесетъ кеса полагаю,
 Или ѿакѡбъ паметносе влада,
 и оу томъ се преварити не да,
 Нити хоже онѣ ниова блага,
 вежъ за оуши добрѡ држи врага,
 Оу Београдъ онѣ ни пѡща ижи,
 Гди же онѣ ни опетъ нажи можи,
 Я съ другима кои тѣ ѡстаю, (в)
 своеволенѡ нѣмѣ се предаю;

Мир-

- (а) Мѡсъ - Яга старога Воче сынѣ; Я Бега
 ѣ оу Шацѣ Комендантѣ быо.
- (б) Оу Босни хтелисѣ войскѣ икупити,
 пакѣ да дождѣ Сербѣ бити, и такосѣ
 пре предае Шаца оу Београдѣ пропѡ-
 щени.
- (в) После тога сви Тѡрци предалисе, а 313.
 Тѡрака онѣ ноѣ преку Саве на Цесар-
 скѣ странѣ пропѡщенисѣ были, и съ
 Граничарѡ оу Земѡнскій контѡмацѣ
 подѣ стражомѣ допраѣени, одаклесѣ
 и оу Београдѣ вишли Япрѣлліа 21гѡ дне.

Мирный Контрактъ съ нима оутврдїю,

и погодѣхъ оѡхъ оучинїю:

Да поштени Тѡрцы сви престанѡхъ,

и оу градѡхъ живити ѡстанѡхъ,

А злочинцы да се протераю,

оу Београдѡхъ да се сатераю.

Пакѡхъ када сѡхъ Контрактѡхъ совршили,

Онѡхъ таки оѡхъ сѡхъ чинили,

Іакѡхъ таки парадѡхъ нареди,

Окѡхъ града свѡхъ сѡхъ страже разреди;

Тада Тѡрцы бео барѡхъ ѡхъ неше,

знаменїе предае казаше,

И врата се градска ѡхъ ворїше,

а ѡхъ изѡхъ града Тѡрцы поврвише,

Свакѡхъ оѡхъ жѡхъ ѡхъ ставлаѡхъ кодѡхъ врата,

Стража стон, коѡхъ тѡхъ прифата,

Какѡхъ кой ѡхъ изѡхъ града ѡхъ лази,

нѡхъ подѡхъ сабаѡхъ свакѡхъ редомѡхъ пролази,

Пакѡхъ кадѡхъ све ѡхъ редомѡхъ пропѡхъ стише,

Онѡхъ оѡхъ петѡхъ оу градѡхъ сатераше,

После Іакѡхъ ѡхъ изѡхъ меѡхъ ни ѡхъ закра,

све злочинце ѡхъ зведе ѡхъ изѡхъ града,

(а) И на полю све ѡхъ ѡхъ зѡхъ коше,

и оу землю онѡхъ потрпаше,

А

(а) Тада сѡхъ Тѡрцы показали оне поглавити злочинце, койсѡхъ се бѡхъли оу казамате сакрѡхъли; и све сѡхъ ѡхъ безане Іакѡхъ ѡхъ после предали.

Я мирнике оу градѣ ѡстави,
 и таде нима Судию (а) постави.
 Такѡ Сербли Шакацѣ покорише,
 и Зликовце Турке придобыше.
 После ѡстави до триста момака,
 да чубаю Шакацѣ ѡ Турака,
 Я ѡсталъ — — свѣ войскѣ подиже,
 и ѡиде къ Београдѣ ближе,
 И кад' тамѡ они сви докоше,
 на Топчидерѣ оу логорѣ стадоше. (б)
 После того Сербли оустадоше,
 къ Пожаревцѣ таки ѡидоше,
 Пакѣ га они таки ѡвколише,
 и ѡсвѣд' га тврдо затворише,
 Тѣ Миленко тврдо Турке чуба,
 изъ пѣшака непрестанно грѣба,
 Тѣ се Турцы быше, и тераше,
 много пѣта на ни оудараше,
 И све Туркомѣ они поручио,
 даг' предадѣ, шта неже чекаю,
 Тѣ Турака шесть стотина баше, (в)
 и предать се они не хтедоше;

(а) Старога Хажи - Мемета, кои е поштенъ человекъ быо.

(б) Тѣ е Протопресвѣтеръ Мат. лей Стефановичъ оу логорѣ комендѣрао и рачѣне во дѣо.

(в) Пре кърка Сербѣанцы Пожаревецѣ ѡвколили свѣ были, и много крѣты съ Турцы се были, и 17-го Маѣ ѡвонли.

И кадъ съ войскомъ Црныи Кърке доже,
 Таки Търкымъ поручи ать поже,
 Предантесе Търцы не гините,
 Но покорни вы мени бѣдите,
 Пакъ ѿ васъ лепшъ ѿпѣстити,
 Кудъ хожете можете ѿйти,
 И ако се предати нежете,
 Сви до единого изгинутъ морате.
 И ѿстави онъ нима термина
 За предаю до четири дана,
 И кадъ терминъ ѿставлѣни проже,
 Онда Кърке бити Търке поже,
 Пакъ ѿсѣда на Търке оудари,
 И текъ самъ два Топа ѿпали,
 Тада Търцы почеше викати,
 Жене, дѣца, стадоше врискати,
 Пакъ изнѣтра Къркъ поручю,
 Да се предатъ сви они хожею,
 После Кърке ѿ боа престаде,
 Търке бити онъ више не даде,
 Вежъ намѣсти войскъ оу парадъ,
 Де се Търцы покорнъ предадъ,
 Оу парадъ таки сви стадоше,
 А Търцы се мирнъ предадоше.
 После Кърке све Търке нареди,
 Какъ бала, све лепшъ разреди,
 Све Злочинце найпре избраше,
 Изведоше пакъ све изсѣкоше,

После

После Яга Н. тогъ мѣста оуставе,
 и оустале, гди съ кони ѡде,
 Пакъ нанколѣгъ хата онъ изведе,
 и на поклонъ Црномъ Къркъ даде,
 После калпакъ дѣката изнесе,
 и съ войскъ редомъ дариваше,
 Тѣсъ юще хатова добыли
 ѡ Тѣрака, кое съ побили;
 Едне Тѣрке тада ѡпѣстише,
 къ Смедеревъ мирно ѡправише,
 Я ѡстале дѣрге распѣстише,
 къд' имъ драго, да идѣ, пѣстише,
 Пожаревацъ са свимъ изгороше,
 и свега га онда разорише.
 Пак' одагле сви се подигоше,
 къ Смедеревъ градъ ѡидоше,
 (а) Смедерово опетъ ѡбседоше,
 и на Тѣрке оударить хтедоше,
 Яли Кърке оударить не даде,
 вежъ онъ найпре порѣчивать стаде,
 Предайте се Тѣрцы не гините,
 ни ти штете ѡ себе чините,
 Негъ свие покорно предайте,
 и градъ мени фришкѡ ѡтборайте;

Ерѣ

(а) И Смедерево такоже пре Кърка ѡ Гер-
 вианаца ѡбсаждено е было, и много
 се кратъ съ Тѣрцѡ оударали и варошъ

сѣ

Брѣ ѿкоге предати не жете,
 сви оунутри изгинути морате,
 Градъкъ са сви страна запалити,
 жене, дѣцѣ подѣ саблю метѣти,
 И свѣтъ васѣ мѣкомѣ поморити,
 ѿкъ ми се некетъ покорити.

И кадъ Тѣрцы те гласове чѣше,
 и неволю надѣ сокомѣ видише,
 Тада Кѣрке почеше молити,
 и ѿвакъ нѣмѣ говорити:

„ Мы се ѿсадъ противити нежемо,
 „ но покорни сви быти хожемо,
 „ И вама се сви скѣпа предати, (а)
 „ да намѣ мирнѣ вы дате живити.

После Кѣрке къ Београдѣ ѿде,
 ѿ Миленко са войскомѣ ѿстаде,

После ѿпетѣ оу то исто време,
 оудареше Тѣрцы ѿкъ Дрине,
 Тѣ и ѿнда Србани дочекаше,
 и двапѣтъ се съ нима оудареше,

Кодѣ Лешнице первый пѣтъ разкнеше,
 и оу Боснѣ натрагѣ и оузеише,

После

съ на юришѣ Сербѣанцы оузели мѣа
 18нѣа 13-гѣ дне.

(а) ѿндасѣ Тѣрцы ѿвакъ съ Кѣркемѣ оу-
 говорили: мы се сви хожемо предати
 на ѿнай начинѣ, какѣ съ Београѣкани
 оучините. Такѣ и ѣ ѿпетѣ после Кѣр-
 ке затворене ѿставио.

После тога другій пътъ поѣше,
 пакъ ѿ Дринѣ са войскомъ преѣше,
 ѿл' ѿ Сербли лепше дочекаше,
 на Лешницы Тѣрке ѡбколише,
 ѿ на юришъ на ни оударише,
 пакъ на Дринѣ рѣкѣ натераше,
 (а) Тѣке многіи Тѣрцы подавише,
 мѣтнѣ Дринѣ съ собомъ заглавише,
 ѿ на свѣѣ юшъ выше падоше,
 ѿ кодъ Дрине воде ѡстадоше.

(а) Тада ѣ ѿзъ Зворника ѿли-Бегъ Ви-
 даичъ са 800. Тѣрака Дринѣ прешао,
 а Тѣрке Тѣрчійкѣ ѡкѡ Цѣдра рѣке до
 4000. люди бѣо ѣ скѣпїю, ѿ после тога
 почео ѣ Тѣрке ѡкѡ Дрине терати.

Ѡбсажденїе Београда.

Ѡкад' Сербли Београдъ ѡбколише,
 ѿ ѡкад' га тврду затворише,
 Ѡ ондака започеше таки,
 бой водити са Тѣрцы Ѡбакїи,
 Какѡ кои ѿзъ града ѿзиѣе,
 ѿ оу полѣ ѿл' оу шѣмѣ поѣе,
 Сербли тѣда све ни дочекаю,
 пакъ побїю, ѿ све задобїю,

Затворише Турске воденице,
 да не могу самлетн житнице,
 ѿимаше кола ѿ волове,
 ѿ ѿзъ пола све нине павгове,
 Многъ марвѣ Турскѣ ѿтераше, (а)
 ѿ оу логорѣ себи дотераше,
 пакъ се Србли ѿвѣдѣ примакоше,
 ѿ подѣ самыи Београдѣ стадоше,
 кадъ видише Срліе (б) оу градѣ,
 да ѿмѣ никдѣ мажисе не дадѣ,
 ѿ даждѣ ѿ глади скапати,
 онда выше не хгеше чекати,
 негѣ Срблѣмѣ таки поручю,
 ѿли тайнѣ да другѣи не чю,
 вы се скѣпа ѿтѣдѣ подигните,
 ѿ сви сложнѣ на градѣ оударите,
 ѿ мы жемо сви готови быти,
 на даіе съ вама оударити.

И

(а) Тада сѣ Србли 300. ѿваца Турски по-
 сле полдне оу 1½ сата на Римско вос-
 кресеніе исподѣ Београда ѿтерали; —
 Марта 20. ѿ онда сѣ почели Београдѣ
 затворати.

(б) Срліе (Бѣргери,) занатліе Турцы свисѣ
 оу согласію съ Христіани были; ѿ два-
 пѣтѣ сѣ тайнѣ, да ѿничари не чю,
 Срвѣанцемѣ поручивали, да на градѣ
 оударе; ѿли тада ніе жѣрѣе кодѣ Бе-
 ограда вно; ѿ нисѣ спремити были
 Србли на градѣ оударити.

И да онда Србли хотедоше,
 градъ безъ штеге добыти могоше:
 Ерѣ тѣ Кучукъ-Аліе не баше,
 на Морави онъ га Турцы баше,
 А када онъ га Мораве доже,
 ѿправлати таки града поже,
 ѿкѣ града све шанце почисти,
 метеризе оу нѣтра намести,
 Пакъ онъ поче Турке слободити,
 и оу градѣ ѿстаде сѣдити.
 Ал' и Турке после того доже,
 и градъ Турке затворити поже,
 На Топчидерѣ ющѣ бойске донетѣ,
 и на брдо два топа наметѣ,
 И тѣ главный логорѣ оучинише,
 и капелѣ шатрѣ наместише,
 Пакъ и другій ющѣ логорѣ постави,
 Чарапика оу нѣмѣ ѿстави,
 Башѣ на дрѣмѣ ѿ Стамболѣ капіе,
 да тѣ буде, и Турке да бїе.
 А кадѣ Турцы то чѣдо видише,
 да и Србли ѿвѣдѣ затворише,
 Тада ѿпетѣ диванѣ започеше,
 и ѿбакѣ бесѣдитѣ зачеше:
 ѿкада ѣ Београдѣ погтао,
 ѿвогѣ чѣда онъ нїе достао,
 Да же жарѣ на нѣг' оударити,
 и да же га такѣ затворити,

Нит' ѣ когодъ то мысліо быти!
 да же Рам Шабачъ покорити!
 И истерать Търке изъ Сербіе!
 пакъ да доже, да Београдъ бие!
 О великій светче Мухамеде!
 ходи къ нама, да те дѣца виде,
 Гди си сада, и гди ти ѣ правда,
 (а) заръ не видишь, какъ ти родъ страда?
 Динѣзи ти слава оугасише,
 твое свето име погазише,
 Паланке намъ редомъ попалише,
 многе Търке оу нима побисише,
 Поробише и све разорише,
 и цаміе твое шборише,
 Ты оугѣдни на твога бѣрака,
 и долети кодъ твои Тѣрака,
 Пакъ ты твою свѣ дѣцѣ шбрани,
 и погане кадре прокѣни,
 Све прокѣни, сатри до корена,
 да бѣж' шни не бѣде племена.
 Кад' молитва Тѣрцы шкончаше,
 онда Среби таки започеше
 спрема тисе, башъ на градъ да поѣшъ,
 и оу варошъ на юришъ да оуѣшъ.

Пакъ

(а) Тада св се Тѣрцы оу Београдѣ, какъ
 пѣстынницы оу частный постѣ шдержали,
 полъ ш. хлѣба то имъ ѣ тайнъ
 (порція) на данъ была.

Пакъ ѿ на градъ онда да оударе,
 ѿ на градъ капиѣ ѿворе,
 Пакъ ѿ оу градъ на юришъ да идѣ,
 штоже быти очима да видѣ,
 ѿ све онда лепко наредише,
 шесть хиляда на градъ ѿредише,
 ѿ ющѣ десетъ острагъ на засѣди,
 оу готовѣ некасе находи,
 ѿли тада ферманъ срелѣмъ доже,
 да не иде на Београдъ жърже,
 ѿ оу Търке ништа да не дира,
 векъ да чека ѿзъ Босне безира,
 другий ферманъ ѿ безира стижѣ,
 ѿ кнезовѣмъ за тимъ доже брже,
 онъ поздравляѣ все редомъ кнезовѣ,
 ѿ ѿстале Србске витезовѣ,
 ѿ войводѣ жържа Петровича,
 Србїанскогъ храброга Племича,
 Чекайте ме нѣколикѣ дана,
 ѿ оу поможе идѣмъ съ войскомъ вама,
 ѿ вама жѣ ѿ оу поможе быти,
 ѿ на градъ жѣ съ вама оударити,
 Тада Сркли ѿ дѣла (а) престашѣ,
 ѿ безира ѿзъ Босне чекашѣ (б)

По-

(а) ѿ намѣренїа онда морали съ престати.

(б) Нѣгово ѣ пѣтешествїе два месеца продолжено было, оу томѣ ѣ онъ доварѣ шпекѣлантѣ оу своимъ послѣ бшо.

После тога Търцы излазише,
и на Срблѣ честѣ оудараше,
На шайкама Савомѣ къ Топчидерѣ,
и пакѣ на Срблѣ изъ топова дерѣ,
И кадъ Србли одозгорѣ шпале,
доста пѣта и шайкѣ пробале,
И Търцы тадъ оу врелакѣ смотаю,
къ Београдѣ низъ Савѣ мотаю,
Многѣ пѣта свимѣ излазише,
Ил' и тамѣ рѣжнѣ пролазиш
Брѣ и Србли изъ всѣа тѣкѣ,
Търцы мртѣе и на коли вѣкѣ;
И доста и на плацѣ шптанѣ,
и многоме тѣ димлѣе планѣ,
И такѣ и свагда растераю,
и срамотнѣ оу градѣ сатераю.
Оу другѣ стране Чарапичѣ имѣ стон,
кой еднакѣ оу градѣ крон,
Марѣ тера, а све Търке тѣче,
штогодѣ наже све оу логорѣ вѣче,
Многѣ пѣта Търцы пробираше,
и на нѣга съ войскомѣ оудараше,
Ил' када 18 годѣ изилазили,
Чарапичѣ свагдасѣ познали,
И свагдасѣ ѿ нѣга сградали,
штосе ниѣс никада надали.
И кадъ жетѣа и кошитѣа доже,
Онда Бочо говорити поже:

„ ИДТЕ ДѢЦО, ТЕ ЁЧМОВЕ ЖНИТЕ,
 „ А ОУ СНОПѢ НИ И НЕ ВЕЖИТЕ,
 „ Но ОНАКѠ ОУ КОЛА ТРПАЙТЕ,
 „ Пакъ побрже вы оу градъ бѣгайте,
 „ И либаде наше покосите,
 „ И оу травы амѠ донесите,
 „ Да жажри вагромъ не попале,
 „ И са раномъ да нагъ не оумале:
 После Тѣрцы изижю да жнѣдѣ,
 али Сребли жнѣти имъ не дадѣ,
 Веке Тѣрке по жити тѣраю,
 све покю, и све растѣраю.
 И ижъ Босне тада Везиръ поже, (а)
 и на Дринѣ близѣ Мачве доже,
 Петъ стотина Тѣрака доведе,
 и на Дринѣ подѣ Лешнице стаде,
 Пакъ порѣчи КнезовѠмъ и жѣрѣжъ,
 да на Дринѣ они къ нѣмѣ дожѣ.
 Кнезовнсе таки ѡправише,
 шесть стотина момака оузеше,
 Предѣ Везира они ѡидоше,
 и на Дринѣ кодѣ нѣга дожоше,
 Оданде га они сви пратише,
 и до Шабца съ Тѣрцы допратише,
 Пакъ одатле Кнезови одоше,
 а съ Везиромъ Тѣрцы ѡстадоше,
 По-

(а) Везиръ ё пре тога времена пошало, али оу стѣховы морало ё такѠ дожи.

После Одатле Опетъ Везиръ поже,
 и кодъ Беліи вода съ войскомъ доже,
 И тѣ Везиръ съ войскомъ се Одмори,
 докѣ съ Тѣрцы нешто разговорн. — —
 Вржаліе кѣнѣ оучинише,
 и изъ града Даіе пѣстише,
 Са топови шайке имъ дадоше,
 и низъ Дѣнавъ водомъ ѡидоше,
 После Везиръ съ войскомъ оу градъ оуѣ, (а)
 и са Пашомъ (б) говорити поже,
 Сада Кнезове оу градъ да зовемо,
 са Сербіомъ мира да чинимо,
 А кадъ оу градъ Кнезови докоше,
 Паше нима говорити покоше:
 Это садъ сте Тѣрке растерали,
 и Сербію са свимъ ѡчистиши,
 Даіе съ свимъ протерате; (в)
 и ѡишли, да се веѣкъ не врате,
 Сада бала да миръ оучините,
 ерсе бити съ нима не имате,

(а) Онда ѣ крозъ Сербіанскій логоръ, и парадъ прошао.

(б) Београдскій Везиръ, Яга или Ясанъ Паша.

(в) Междѣ тимъ временомъ Мѣсага, и Бега са 460 Тѣрака оу Шакацѣ докоше; и 76. людій изсѣкоше, пакѣ Опетъ онѣ ноѣ натраге оу Боснѣ ѡидоше. Доказѣсе, да га ѣ Тѣрке Тѣрчія за новце пропѣстіо; кой после сѣдѣнскій са 24 нѣгови людій ѡ Сербіанца оу Лешницѣ погѣбленѣ быо ѣсть

Кадъ Кнезоби Паше саслѣшаше,
 онда они овакѡ рекоше:
 „ Хвала теби честитый Везирѣ,
 „ что ты нама положи ѡ мирѣ,
 „ Или мира мы съ Турцы нежемо,
 „ веѣкъ даіе мы живе хожемо,
 „ Или живе или мртѣе главе,
 „ тек хожемо, да се оутамане,
 „ да ихъ выше на свѣтѣ не бѣде,
 „ толикъ Народъ кадъ чрезъ ни изгубе.
 онда Везиръ нима ѡговори:
 кадъ е такѡ, и до тога стои,
 Икъ за то сада оучинити,
 и вамакъ волю испѣнити,
 пакъ онъ таки дозва Режепъ - Ягъ,
 да Кнезоби сви очима видѣ,
 И предъ нима ово Яги рече:
 да напишешъ ты книгѣ довече,
 (а) Хибраимѣ Яги стрижъ твоемѣ,
 и истомѣ познаникѣ момѣ,
 да и нѣмѣ такѡ заповѣдамъ,
 и ѡ нѣга ово исто гледамъ,
 да онъ има даіе издати,
 и оу рѣке Сербіанцемъ дати,
 Или живе или главе нине,
 и да пошлѣ оу Београдъ къ мене,

И

(а) Яга, тай е комендатъ оу Адалкада бѣо,
 а Режепъ Яга то е сыновацъ нѣговъ.

И ѿкъ ихъ не бѣде предати,
 мора свою главѣ за ни дати,
 Кадъ ѣ Режепъ книгѣ написало,
 Безирѣ ѣ таки донесло,
 И када ю Безирѣ предаде,
 Безирѣ таки Сервіанцемъ даде.
 На те книгѣ, и Къркъ идите,
 Пакъ вы тамъ момке наредите,
 И пошлите нека идѣ доле,
 Хибраимѣ башъ оу Яда-Кале,
 И некъ нѣмѣ обо писмо дадѣ.
 пакъ некъ чине онда какъ знадѣ.
 Кадъ Кнезовы Къркъ видоше,
 онда тамъ лепъ наредише,
 Бѣлюкъ-Башъ Миленка дозваше,
 Са четърестъ момака послаше,
 Пакъ Миленко таки онда поже,
 оу Яда-Кале Хибраимѣ доже,
 ѿ Режепа книгѣ нѣмѣ даде,
 измачесе, пакъ на странѣ стаде,
 Кадъ Хибраимѣ свѣ книгѣ провиди,
 онъ Миленкѣ рече: сада иди,
 Пакъ када се смркне съ момцы дожи, (а)
 и даіе предавати пожи,
 Тадъ Миленко захвали и поже,
 и на полѣ меѣ момке доже,

Пакъ

(а) За то ѣ ноѣ чинѣно, да се не бы како-
 ва една ѿ Тѣрака оучинила.

Пакъ с' оу вече они шправише,
 Хикраимъ оу градъ шидоше,
 И ондесе лепкв наредише,
 пакъ Дайскій конанъ школише,
 И крозъ пенцерь на ни шпалише, —
 А Даје свеже погасише,
 онда Сербли крпъ запалише,
 пакъ оунутра крозъ пенцерь бацыше,
 И на Търке юришъ оучинише,
 сва четири Даје оубише, (а)
 И онде имъ главе шсѣкоше,
 оу Београдъ къ Паши донесоше.
 Тада Паша Режепа шбдари,
 Бѣюкъ - Баши Миленкъ захвали,
 Режепъ е жракъ шгрнѣо,
 а Миленкъ бинишъ поклонію,
 И юць еданъ момкъ Миленковъ,
 за кѣражю и храбростъ таковъ.
 После того Кнезови докоше,
 и Безиръ лепкв захвалише,
 Захвалише оу логоръ одоше,
 и ш боа тада престадоше.

ЧЕСТЬ

(а) Када е цыганинъ оне четири главе
 оу дѣнавѣ проо; тада е Яганлинѣ
 главѣ некакв испѣстію - тесѣ мѣ Сербли
 онда сто дегенека оударили, и по-
 сле сѣ опетѣ главѣ нашли.

Честь, и хвала Сербійскимъ Кнезовомъ,
и вѣсталимъ Сербскимъ Витезовымъ,
Слободѣ вождѣ Петровичѣ,
Георгію храбромъ Племичѣ.

Благодарность и хвала
домѣ Австрійскомъ;
Оу держави нѣговой
всѣмъ родѣ Сербскомъ,
Слободѣ Земѣнцемъ
во обще жителѣмъ,
Сербѣмъ, Грекомъ, и Влахомъ
скорымъ представелѣмъ,
Кои любовь, и ревность
если показали,
Сервіанце оу нѣжди
сложно заступили.
Живковиѣ Стефанѣ
много лѣта буди,
Нѣгови съ найвѣжін
оу томъ были труднѣ.

Када самъ оу книжи съ совершио, ѣданѣ
ми каже, на штаци то оурадѣ; та іощь са
Сервіомъ ништа нѣе совершено; -- и шта іощь мо-
же — быти! Я самъ овакѣ ѡговоріо; іощь
нѣе ни с' ѣдномъ державомъ ништа совершенно;
и іощь шта ѡ цѣлога света може быти?

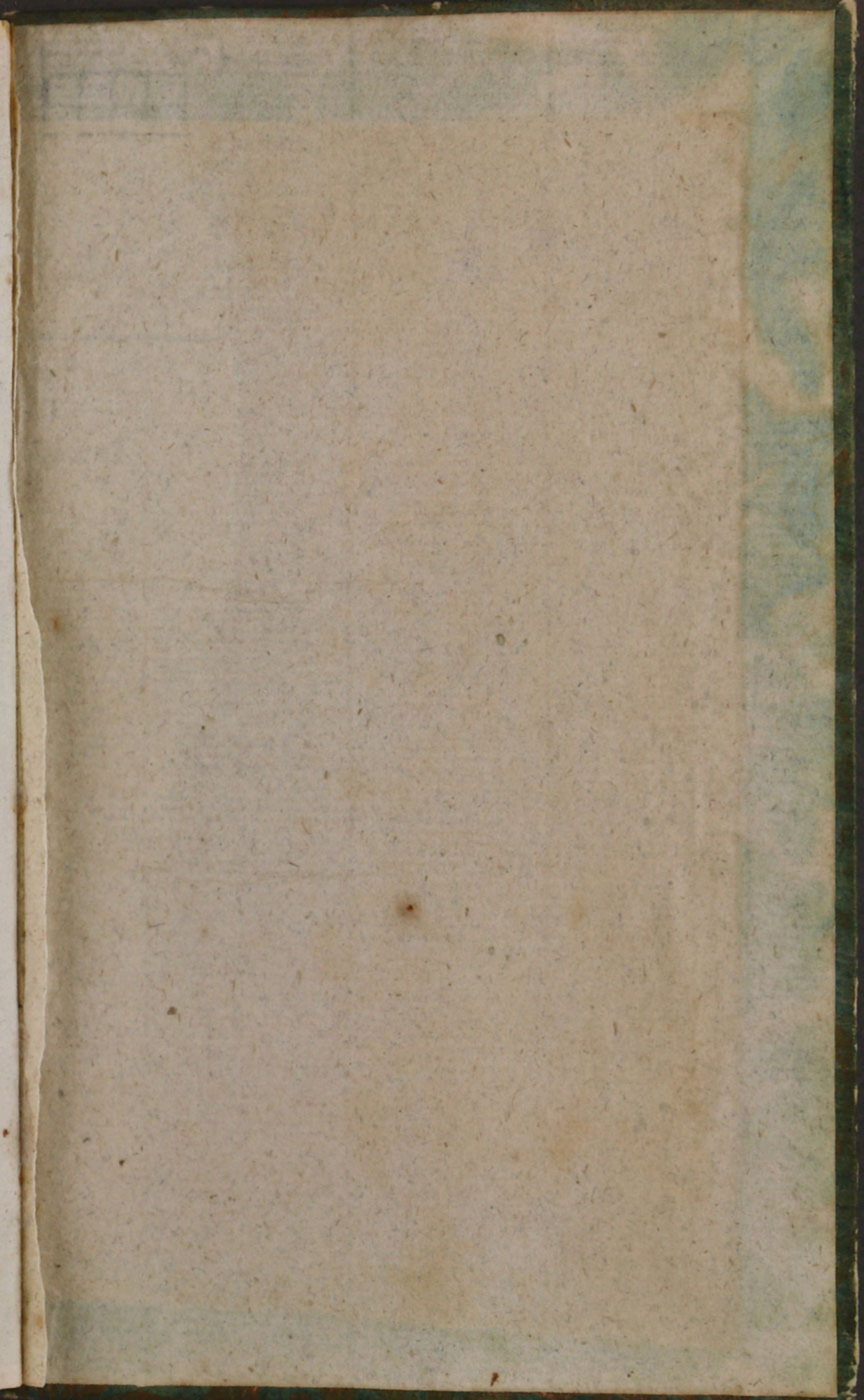
Т а б л и ц а

ИЗВЛАЮЩАЯ ЧИСЛА СЕРБСКИХЪ НАХІА И СЕЛА,
И ЦЕРКВЕЙ ПРАВОСЛАВНЫХЪ ПОДЪ БЕОГРАДСКИМЪ
ПАШАЛЪКОМЪ НАХОДЯЩИХСЯ.

ЧИСЛО.	НАХІА	СЕЛА.	ДѢЙСТВУЮЩЕ ЦРКВЕ.	ЗАВѢСТЫЕ ЦРКВЕ
	Н а х і а			
1	БЕОГРАДСКА.	219	6	12
2	СМЕДЕРЕВАЧКА.	90	8	21
3	ПОЖАРЕВАЧКА.	350	30	40
4	ГРОЧАНСКА.	80	3	15
5	КРАГОЕВАЧКА.	205	20	30
6	ИГОДИНСКА.	125	10	12
7	КЪПРІЙСКА.	93	9	15
8	ПОЖЕШКА.	108	10	22
9	РЪДНИЧКА.	111	10	24
10	ВАЛѢВСКА.	218	30	58
11	ШАБАЧКА.	207	20	29
	Сумма	1806	156	278

16-го Октомврія Бекиръ Травничкій Везіръ изъ Београда изиже и натрагъ оу Боснѣ Оде.

21-го Старый Београдскій Везіръ, Яга или Ясанъ - Паша изиже и оу Бендеръ Оде. Я на мѣсто нѣгово за Пашѣ Сѣлиманъ оу Београдѣ вѣтае.

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

Р19Ср II 592.1